

Ε Δ Ω Κ' Ε Κ Ε Ι

'Ο σκύλος τοῦ Τσάρου

ἐνδιαφέρουν. Οἱ μηχανικοὶ θὰ σημειώσωσιν ἐπιμελῶς πᾶν ὄ,τι θὰ συμβῆ καὶ θὰ συλλέξωσι πολυάριθμα δείγματα πάντων τῶν στρωμάτων, ἵνα οὕτω καταριθῆ ἡ διαδοχικὴ σειρὰ τῆς γεωλογικῆς διαμορφώσεως τοῦ γηίνου φλοιοῦ.

Μέγισται ὅμως δυσχέρειαι θὰ συναντηθῶσι βαθύτερον κατὰ τὴν διάταξιν ταύτην. Ὡς γνωστὸν εἰς βάθος 3000 μέτρων ἡ θερμοκρασία ἀνέρχεται εἰς 100 βαθμούς, διατηροῦσα τὸ ὕδωρ εἰς ἀτμώδη κατάστασιν. Ἡ θερμότης αὕτη βαίνει αὐξάνουσα ἐφ' ὅσον προχωροῦμεν εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τῆς γῆς, ἔνθα ἐκτείνονται ἀχανῆ στρώματα πεπρωμένης λάβης. Ἡ πρωτοφανὴς λοιπὸν αὕτη ἀπόπειρα ἐξερευνήσεως τοῦ ἐσωτερικοῦ τῆς γῆς, ἐὰν ἐπιτύχη, θὰ παραγάγῃ βεβαίως σπουδαιότατα καὶ ποικιλώτατα ἐπιστημονικὰ ἀποτελέσματα.

Παρόμοιόν τι, ἀλλ' ὑπὸ τερατώδη τύπον εἶχε προτείνει πρὸ πολλοῦ γεωλόγος τις Ἀργεντινὸς Μαρτινέζ. Οὗτος ἐπρότεινε νὰ γείνη παμμεγέθης τρύπα διήκουσα μέχρι τοῦ κέντρου τῆς γῆς, ἥτοι εἰς βάθος 6400 χιλιομέτρων. Πρὸς ἐπίτευξιν τοῦ ἐπιχειρήματος τούτου ὁ Μαρτινέζ ἐπρότεινεν, ἵνα ἕκαστον πολιτισμένον κράτος προσφέρῃ κατ' ἕτος ἑκατομμύριά τινα. Τὸ τοιοῦτον ὅμως σχέδιον ἐθεωρήθη ἔκτοτε παντελῶς ἀνεκτέλεστον.

Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ ταύτῃ σημειοῦμεν ἐνταῦθα χάριν τῶν ἀναγνοστών τῆς «Ἐστίας» καὶ τὰ βαθύτατα τῶν γνωστών φρεάτων.

Ἐν Γερμανίᾳ παρὰ τὴν Δουρεμβέργην ὑπάρχει φρέαρ βάθους 1750 μέτρων. Εἰς τὰ ἱερυρωρυχεῖα τοῦ Πρίμβραχμ ἐν Βοημίᾳ δύο φρεάτα ἔχουσι βάθος 1100 μέτρων. Τὸ αὐτὸ βάθος ἔχει καὶ φρέαρ τι ἐν Ζεμάπ τῆς Βελγικῆς.

Ἐν τῶν περιεργωτάτων φρεάτων εἶνε καὶ τὸ τοῦ Ἀγίου Ἀνδρέου ἐν Βελγικῇ, ὑπερβαῖνον τὰ 1000 μέτρα. Ἡ ἐξ αὐτοῦ ἡμερησίᾳ ἐξαγωγή γαιανθράκων ἀνέρχεται εἰς 500 τόνους, τὸ δὲ πλάτος του εἶνε τριῶν μέτρων. Ὁ ἀνεκκυστήρ τὸ διατρέχει ἐντὸς 80 δευτερολέπτων, ἥτοι μὲ ταχύτητα 12 μέτρων κατὰ δευτερολεπτον. Ἡ ἐν αὐτῷ θερμοκρασία χάρις εἰς ἰσχυρὰς ἀεροποιητικὰς μηχανὰς δὲν ὑπερβαίνει τοὺς 25 βαθμούς. Ἡ θερμοκρασία αὕτη εἶνε σχετικῶς μικρὰ παραβαλλομένη πρὸς τὴν τῶν μεταλλείων τοῦ ἀργύρου ἐν τῷ Εἰρηνικῷ, ἔνθα αὕτη ὑπερβαίνει τοὺς 50 βαθμούς.

Εἰς ἑννέα δισεκατομμύρια φράγκα ὑπολογίζεται τὸ ἐτήσιον προῖδν πάντων τῶν μεταλλείων τῆς γῆς. Τὸ τρίτον τοῦ ποσοῦ τούτου ἀναλογεῖ εἰς γαιάνθρακας. Ὡν τὰ πλουσιώτατα ὄρυχεῖα κατέχει ἡ Ἀγγλία. Πλουσιώτατα ἐπίσης μεταλλεῖα, ἀνεκμετάλλευτα ὅμως, κατέχουσιν αἱ Ἠνωμένα Πολιτεῖαι τῆς Ἀμερικῆς, αἱ Ἰνδίαί καὶ ἡ Κίνα. Σ*

Ἐν τῶν σπουδαιότατων προτόπων τῶν Ἀνακτόρων τῆς Γκατσίνης ἐν Πετροπόλει εἶνε ὁ μέγας δανικὸς σκύλος Πέ τ ρ ο ς, ὅστις εἶνε πάντοτε ἐξηπλωμένος ἐν τῇ αἰθούσῃ τῇ ὀδηγούσῃ εἰς τὰ ἰδιαιτέρα δώματα τοῦ Τσάρου. Ὁ σκύλος οὗτος, ὅστις λέγεται ὅτι εἶνε ὁ μέγιστος τοῦ εἶδους του, ἐδόθη εἰς τὴν Γκατσίναν ὑπὸ τοῦ πατρὸς τῆς, Βασιλέως τῆς Δανίας, πρὸ 4 περίοι ἐτών. Ὁ Τσάρος τοσοῦτον τὸν ἠγάπησεν, ὥστε συνοδεύεται πάντοτε ὑπ' αὐτοῦ, θεωρῶν αὐτὸν ὡς τὸν πιστότερον φίλκακα, εἰς ὃν δύναται νὰ ἐμπιστευθῆ Ὁ Πέ τ ρ ο ς δι' ἄγνωστον λόγον εἶχεν ἀντιπαθήσῃ ἕνα τῶν φρουρῶν καὶ οὐ ρ λ ί α ζ ε ν ὁ σάκις τὸν ἐβλεπε. Κατὰ τοῦ φίλκακος τούτου οὐδὲν ὑπῆρχε παράπονον, ἐν τούτοις διὰ νὰ εὐχαριστήσῃ τὸν σκύλον τὸν ἀπεμάκρυναν. Ἄλλοτε πάλιν ὁ Πέ τ ρ ο ς ἐξαγριωθεὶς ἄνευ αἰτίας κατὰ τινος τῶν φρουρῶν, ἐπετέθη καὶ τὸν ἔδακνεν ἀνηλεῶς. Ὁ Τσάρος ἀκούσας τὰς κραυγὰς τοῦ φρουροῦ προσέδραμε, τὸν ἀπήλλαξε τοῦ σκύλου καὶ τῷ ἔδωκε χρηματικὸν τι ποσόν. Διέταξεν ὅμως ν' ἀπομακρύνῃσι καὶ τὸν φρουρὸν τοῦτον ἐκ τῶν Ἀνακτόρων.

Γυναῖκες ἀμαξηλάται

Μία τῶν πλέον αλλοκότων ἀστυνομικῶν διατάξεων εἶνε ἡ ἰσχύουσα ἐν Σικάγῳ, ὅπου ἀπαγορεύεται νὰ τρέχη ἄμαξα εἰς τὰς ὁδοὺς τοῦ περιπάτου ἄνευ ἐπιδάτιδος γυναικός. Τὸ μέτρον τοῦτο ἐκρίθη μεροληπτικὸν καὶ ἐναντίον τοῦ ἐλευθέρου συναγωνισμοῦ μεταξὺ λεωφορείων καὶ ἀμαξῶν. Αἱ ἐταιρίαι τῶν λεωφορείων ἀντεπεξερχόμεναι κατὰ τῆς εἰρημένης ἀστυνομικῆς διατάξεως, προσέλαθον γυναῖκας ὡς ὀδηγοὺς καὶ ἀμαξηλάτας, σχεδιάσασαι δι' αὐτὰς κατάλληλον ἐνδυμασίαν μετὰ κασκέτου ὁμοίου πρὸς τὸ τῶν ναυτῶν καὶ κομψῆς μάστιγος.

Ἠρόποδις ὑπὲρ τῶν γυναικῶν

Εἰς γεῦμα διδόμενον ὑπὸ ὁμίλου καλλιτεχνῶν εἰς τὸ ὅποιον παρεκάθηντο κληθέντες καὶ λόγιοι πολλοὶ καὶ δημοσιογράφοι, ὑψώσας τὸ ποτήριον εἰς ἕκ τῶν τελευταίων τούτων εἶπε :

— Κύριοι, προπίνω ὑπὲρ τῶν γυναικῶν. Naί, κύριοι, ὑπὲρ τῶν γυναικῶν, διότι ἄνευ αὐτῶν δὲν θὰ ὑπῆρχε τέχνη καὶ ἴσως ἴσως δὲν θὰ ὑπῆρχον καὶ καλλιτέχνη.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

Κατὰ τὴν ἐπίσημον ἀπογραφὴν ἐν Γαλλίᾳ κατηγλωθῆ τὸ 1890 ταμβάκος ἀξίας 64 ἑκατομμυρίων φράγκων καὶ καπνὸς 250 ἑκατομμυρίων.

Παρόμοιον φαινόμενον παρατηρήθη ἐν Κουμπακονίῳ τῶν Ἰνδιῶν. Κεραινὸς ἔπεσεν ἐπὶ δένδρου καὶ τὸ δένδρον αἰφνης ἤνθησε μετὰ παρέλευσιν δύο ἑβδομάδων, χωρὶς ἀποκτῆσθαι οὔτε ἐν φύλλον. Βραδύτερον ἤνθησε παρακαίρως ἐκ δευτέρου καὶ εἶτα ἐξαντληθὲν ἐξηράνθη.

+

Ἀπεψασίθη ὁριστικῶς ἡ ἀνέγερσις πύργου εἰς τὴν διεθνή ἔκθεσιν τοῦ Σικάγου κατὰ σχέδιον τοῦ μηχανικοῦ Μόρισον. Αἱ δαπαναὶ τῆς ἀνεγέρσεως ὠρίσθησαν εἰς 1,500,000 δολλάρια. Ὁ πύργος θὰ εἶνε τρίπατος· τὸ πρῶτον πάτωμα θὰ ἔχη διάμετρον 80 μέτρων καὶ ὕψος 70 ὑπὲρ τὸ ἕδαφος, τὸ δεύτερον 50 μέτρων καὶ ὕψος 130, καὶ τὸ τρίτον πάτωμα διάμετρον 20 μέτρων καὶ ὕψος 300 ὑπὲρ τὴν γῆν.

+

Ἰατρός τις τοῦ Γαλλικοῦ ναυτικοῦ ἀνεκάλυψε καὶ ἀπομονώσας ἐκαλλιέργησε τὸ βυκτηριδίον τοῦ ὀπίου τῶν καπνιστῶν.

ΣΤΟΝ ΟΜΗΡΟ

Γιὰ σέ, γέρο τυφλέ. ποῦ πάντα ἐμπρός μου
Σὰν ἄλλον ἦλιον βλέπω καὶ θαυμάζω,
Γιὰ σέ φτερά λαβένει ὁ λογισμὸς μου
Ὅταν τὸν κόσμον πῶπλαδες κυττάζω.

Ἀναπνοὴ γροικῶ μεγάλου κόσμου
Κ' αἰσθάνομαι πῶς ζῶ κι' ἀναγαλλιάζω·
Τὸν Ἔκτορά σου βλέπω καὶ τὸ φῶς μου
Θαμπώνεται μὲ μᾶς κι' ἀνατριχιάζω.

Μιὰ μόνη δὸς μου φωτεινὴ σου ἀχτίδα
Ἄψ' τὸ φῶς ποῦ τὸ μέτωπο σκορπίζει
Καὶ θεῖα λαμπρόαδα χύνει ἐς τὴν πατριδα.

Γέρο τυφλέ, τὸ φῶς ποῦ πλημμυρίζει
Τὸ μάτι τοῦ θνητοῦ, ποτὲ δὲν εἶδα·
Μόνο ἡ δική σου λάμψι μὲ φωτίζει.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΜΑΡΤΖΩΚΗΣ

ΑΛΗΘΕΙΑΙ

Ἡ ἐλπίς ζωογονεῖ, ἀλλ' ἡ προσδοκία θανατώνει.

*

Ὁ λόγος πρὶν ἐξέλθῃ τῶν χειλέων εἶνε δούλος μας· ἄμω
ἐξέλθῃ γίνεται κύριός μας.

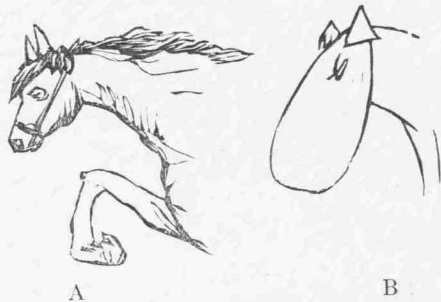
*

Τὴν μεγαλότεραν γρῆσιν τοῦ πνεύματός σου πρέπει νὰ
κάμνης ὅταν ὁμιλῆς μὲ μωρόν.

ΤΗΛΕΦΩΝΗΜΑΤΑ

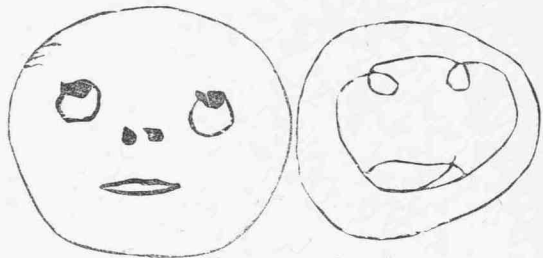
Κύριε Πνευματιστά, δὲν εἶνε πρωτοφανὲς τὸ πρᾶγμα, ὑπάρχουσι μάλιστα ἄλλα παραδείγματα ὑποβολῆς θαυμασιώτερα. Ἐν τούτων εἶνε καὶ τὸ ἐξῆς ἐκτελεσθὲν ὑπὸ τὴν ἐπιτροπὴν τῆς ἐν Λονδίῳ «Ἐταιρίας τῶν ψυχολογικῶν ἔρευνῶν»: Ὁ ὑπνωτισόμενος μὲ δεμένους ὀφθαλμούς ἐκάθητο ἐνώπιον τραπέζης ἔχων ἀνὰ χειράς μολυβδοκονδύλον καὶ πρὸ αὐτοῦ τεμάχιον χαρτοῦ. Ὁ ὑπνωτιστὴς μεταβίνει εἰς ἄλλο δωματίον καὶ ἐκεῖ ἐν μέλῳ τῆς ἑταιρίας χαρασσεί ἐπὶ χαρτοῦ διὰ μολυβδοκονδύλου τὴν κεφαλὴν τοῦ ἵππου καὶ τὴν παγινωδὴ μορφήν, ἅτινα ἀπαράλλακτα παριστάσιν αἱ δύο παρατιθέμεναι εἰκόνες σημειούμεναι διὰ τοῦ στοιχείου Δ. Ὁ ὑπνωτιστὴς παρικολληθεὶ μετὰ προσοχῆς τα ἱγνογραφήματα καὶ ἔπειτα μὲ δεμένους τοὺς ὀφθαλμούς φέρεται ὀπίσθεν τοῦ ὑπνωτισζομένου εἰς ἀπόστασιν 60 ἑκατοστίων τοῦ μέτρου καὶ ὑποβάλλει εἰς αὐτὸν τὰ δύο ἱγνογραφήματα, ἅτινα ἐν μέσῳ βαλυτάτης σιγῆς καὶ ἐκπλήξεως τῶν παρισταμένων

ἐκτελεῖ κατὰ προτέγγισιν ὁ ὑπνωτισζόμενος ἀπαράλλακτα ὅπως φαινόνται εἰς τὰς παρατεθειμένους εἰκόνας τὰς διὰ τοῦ στοιχείου Β σημειούμενας.

A

B

A

B

Ἐνωσεται ὅτι τὸ πείραμα ἐγένετο ὑπὸ αὐστηροτάτην ἐπιτήρησιν, καὶ εἶνε βέβαιον ὅτι κανεὶς δόλος δὲν ὑπῆρξε κατ' αὐτό. Ἡ δὲ ἐξήγησις: Δὲν εἶνε τῆς παρουσίας ὥρας Ἄλλοτε θὰ γείνη διὰ μακρῶν λόγων ἐν τῇ «Ἐστία».

ΧΡΟΝΙΚΑ

Ἀρχαιολογικά

Τὴν παρελθοῦσαν Πέμπτην ἐγένετο ἔναρξις τῶν διαλέξεων τῆς Ἀμερικανικῆς Ἀρχαιολογικῆς Σχολῆς. Πρῶτος δ' ἐν αὐτῇ ὁ κ. Βαλδστάιν, μετὰ βραχείαν ἐπισκόπησιν τῶν ἐργασιῶν τῆς σχολῆς καὶ τῶν ὑπ' αὐτῆς ἐνεργηθειῶν ἀνασκαφῶν κατὰ τὸ λήξαν ἔτος, ἐξέφρασε τὴν πεποίθησιν ὅτι καὶ κατὰ τὸ νῦν ὄρχόμενον προσδοκᾷ ἀγαθὴν τὴν συγκομιδὴν ἐκ τῶν σχεδιαζομένων ἐργασιῶν. Ἀκολούθως μετέβη εἰς τὸ κύριον τῆς ἀγορεύσεως αὐτοῦ θέμα, τὴν περθοῦσαν Ἀθηνῶν, ἀνάγλυφον εὑρεθὲν κατὰ τὰς τελευταίας τῆς Ἀκροπόλεως ἀνασκαφάς, ὅπερ ὅμως διπλοῦν πρόβλημα παρέχει ὡς πρὸς τὴν χρονολογίαν καὶ τὴν ἐρμηνείαν τῆς παραστάσεως. Πρὸς ὁρισμὸν τοῦ χρόνου τοῦ γλυπτικοῦ τούτου ἔργου ἔδειξεν ὁ ῥήτωρ ὅτι τοῦτο δὲν εἶνε ἀρχαϊκῶς τέχνης, ἀλλ' ὅτι ἐν τῇ κάτω τῆς ὁσφύος περιβολῇ ἐμφαίνει ἀρχαϊκὸν τρόπον, ἐνῶν διὰ τῆς κεφαλῆς καὶ τῶν περὶ τὰ στέρνα πτυχῶν μαρτυρεῖ περὶ τοῦ χρόνου τῆς πλήρους ἀλλαγῆς ἀπὸ τῶν δεξιῶν τῆς ἀρχαϊκῆς τέχνης. Παρέβαλε δὲ αὐτὸ μὲ τὸ περίφημον ἑλευσίνιον ἀνάγλυφον καὶ ἤχθη εἰς τὸ συμπέρασμα ὅτι εἶνε ἔργον τοῦ Ε' αἰῶνος. Ὁ τεχνιτὴς αὐτοῦ κατέρχεται ἕως μὲχρι τῶν χρόνων τοῦ Φειδίου, φυλάττει ὅμως εἰσέτι τὴν παράδοσιν τῶν ἀρχαιοτάτων ἀττικῶν σχολῶν. Ὡς πρὸς τὴν ἐρμηνείαν καὶ σημασίαν τοῦ ἀναγλύφου παρετήρησεν ὅτι τοῦτο οὔτε ὡς ἐπιτυμβία στήλη δύναται νὰ θεωρηθῆ, οὔτε ὡς ἀρχιτεκτονικὸν μέλος. Μᾶλλον ἀνήκει εἰς τὰ ἐπιγραφικὰ ἀνάγλυφα, ἵστατο δὲ πιθανῶς ἐπὶ ἐπιγραφῆς μνημονεύουσις πολεμιστοῦ πεσόντος. Ἡ παραστάσις ἐμφαίνει προφανῶς μελαγχολικὴν τὴν θεάν. Τὴν ἐπίδρασιν τοῦ τύπου τούτου ἔδειξε καὶ ἐπὶ μεταγενεστέρων παραστάσεων. Ἐν τέλει παρετήρησεν